

EBA/GL/2020/13

---

30 Σεπτεμβρίου 2020

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τα κατάλληλα υποσύνολα ανοιγμάτων κατά τομέα στα οποία οι αρμόδιες ή οι εντεταλμένες αρχές μπορούν να εφαρμόσουν απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο στ) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ

1. Συμμόρφωση και υποχρεώσεις σχετικά με την υποβολή εκθέσεων

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της EAT σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή με τους δέοντες τρόπους εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ σε έναν συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 ή, εάν είναι διαφορετικές, οι εντεταλμένες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 3 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ², προς τις οποίες απευθύνονται οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τις καταλλήλως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές τους διαδικασίες), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται πρωτίστως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή εκθέσεων

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες ή οι εντεταλμένες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις (10.01.2021). Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θα θεωρήσει ότι οι αρμόδιες ή οι εντεταλμένες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον δικτυακό τόπο της EAT, στην ηλεκτρονική διεύθυνση compliance@eba.europa.eu με την επισήμανση «EBA/GL/2020/13». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων ή των εντεταλμένων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

² Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 133 παράγραφος 6 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, τα κατάλληλα υποσύνολα ανοιγμάτων κατά τομέα, στα οποία η αρμόδια αρχή μπορεί να εφαρμόσει ένα απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου (ΑΑΣΚ) σύμφωνα με το άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο στ) της εν λόγω οδηγίας.
6. Επιπλέον, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές διευκρινίζουν περαιτέρω την εφαρμογή του αποθέματος ασφαλείας συστημικού κινδύνου (ΑΑΣΚ) στα εν λόγω υποσύνολα ανοιγμάτων κατά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 133 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, ειδικότερα τη συστημική σημασία των κινδύνων που προκύπτουν από τα εν λόγω ανοίγματα κατά τομέα, την αλληλεπίδραση του ΑΑΣΚ κατά τομέα με άλλα μέτρα μακροπροληπτικής πολιτικής και την αμοιβαιότητα.

Πεδίο εφαρμογής

7. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν όσον αφορά την επιβολή μιας απαίτησης για τη διατήρηση ΑΑΣΚ από την αρμόδια αρχή στα ιδρύματα, σύμφωνα με το άρθρο 133 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, σε ένα υποσύνολο οποιωνδήποτε από τα ανοίγματα κατά τομέα σε κράτος μέλος που προσδιορίζονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β της εν λόγω οδηγίας.

Αποδέκτες

8. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 ή, εάν είναι διαφορετικές, στις εντεταλμένες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 3 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ (αμφότερες εφεξής καλούμενες «αρμόδιες αρχές»).

Ορισμοί

9. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και καθορίζονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ ή στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013³ έχουν την ίδια έννοια και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς των κατευθυντήριων γραμμών ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Ως «εμπορικό ακίνητο» νοείται κάθε ακίνητο που δεν αποτελεί ακίνητο κατοικίας κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 75 του κανονισμού αριθ. 575/2013.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

Ως «καταναλωτική πίστη» νοείται η καταναλωτική πίστη όπως ορίζεται στο παράρτημα 2 μέρος 2 κατηγορία 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1071/2013 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁴.

Ως «διάσταση ενός ανοίγματος» νοείται ένα ειδικό χαρακτηριστικό ενός ανοίγματος.

Ως «στοιχείο διάστασης ενός ανοίγματος» νοείται μια υποδιαίρεση μιας διάστασης ενός ανοίγματος.

Ως «χρηματοδοτική εταιρεία» νοείται μια χρηματοδοτική εταιρεία όπως ορίζεται στο παράρτημα Α παράγραφος 2.55 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013⁵.

Ως «δάνειο FX» νοείται ο δανεισμός FX όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) και τις εποπτικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων⁶.

Ως «γενική κυβέρνηση» νοείται μια γενική κυβέρνηση όπως ορίζεται στο παράρτημα Α παράγραφος 2.111 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013.

Ως «θεσμική μονάδα» νοείται μια θεσμική μονάδα όπως ορίζεται στο παράρτημα Α παράγραφος 1.57 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013.

Ως «νομικό πρόσωπο» νοείται μια νομική οντότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/867 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁷.

Ως «φυσικό πρόσωπο» νοείται ένα νοικοκυριό όπως ορίζεται στο παράρτημα Α παράγραφος 2.118 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013.

Ως «μη χρηματοδοτική εταιρεία» νοείται μια μη χρηματοοικονομική εταιρεία όπως ορίζεται στο παράρτημα Α παράγραφος 2.45 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013.

Ο όρος «μη εξυπηρετούμενο» αναφέρεται στην κατηγοριοποίηση ενός ανοίγματος ως μη εξυπηρετούμενου σύμφωνα με το παράρτημα V μέρος 2 παράγραφοι 213-219 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής⁸.

Ως «αρμόδια αρχή» νοείται η αρμόδια ή η εντεταλμένη αρχή, κατά περίπτωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 133 παράγραφος 3 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1071/2013 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 24ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τη λογιστική κατάσταση του τομέα των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιατύπωση) (ΕΚΤ/2013/33) (ΕΕ L 297 της 7.11.2013, σ. 1).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 174, της 26.6.2013, σ. 1).

⁶ ΕΒΑ/GL/2014/13, όπως τροποποιήθηκε.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/867 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 18ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη συλλογή αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων και δεδομένων πιστωτικού κινδύνου (ΕΚΤ/2016/13) (ΕΕ L 144 της 1.6.2016, σ. 44).

⁸ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 191 της 28.6.2014, σ. 1).

Ως «ακίνητο κατοικίας» νοείται ένα ακίνητο κατοικίας όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 75 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Ως «ανοίγματα λιανικής τραπεζικής» νοούνται ανοίγματα που είναι επιλέξιμα για την κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής σύμφωνα με το άρθρο 123 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Ως «ανοίγματα κατά τομέα» νοούνται οι κατηγορίες ανοιγμάτων που προσδιορίζονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

Ως «δείκτης συνολικού χρέους προς EBITDA» νοείται ο δείκτης του συνολικού χρέους προς EBITDA όπως ορίζεται στο τμήμα 3 των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΚΤ σχετικά με τις μοχλευμένες συναλλαγές (Μάιος 2017).

Ως «μη εξασφαλισμένο άνοιγμα» νοείται ένα άνοιγμα που δεν εξασφαλίζεται από δικαίωμα παρακράτησης, υποθήκη ή άλλη εγγύηση που χρησιμοποιείται σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν προβεί σε πληρωμή.

3. Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

10. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν από τις 29 Δεκεμβρίου 2020.

4. Κριτήρια για τον προσδιορισμό των υποσυνόλων ανοιγμάτων κατά τομέα

11. Με την επιφύλαξη των τμημάτων 5 και 7, κατά την εφαρμογή ενός ΑΑΣΚ σύμφωνα με το άρθρο 133 παράγραφος 4 και παράγραφος 5 στοιχείο στ) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να προσδιορίσουν ένα ή περισσότερα υποσύνολα ανοιγμάτων κατά τομέα συνδυάζοντας ένα στοιχείο ή υποστοιχείο από καθεμία από τις ακόλουθες διαστάσεις ανοιγμάτων:

- α. είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου·
- β. είδος ανοίγματος· και
- γ. είδος ασφάλειας.

Ο κατάλογος των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της ταξινόμησής τους σε κατηγορίες, στο πλαίσιο κάθε διάστασης καθορίζεται στο τμήμα 6.

12. Εκτός από το ελάχιστο σύνολο διαστάσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 11, οι αρμόδιες αρχές μπορούν, κατά περίπτωση, με δεόντως αιτιολογημένο και αναλογικό τρόπο, με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των μακροπροληπτικών ή συστημικών κινδύνων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 133 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, να συνδυάσουν περαιτέρω τα επιλεγμένα στοιχεία ή υποστοιχεία των διαστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 11 με ένα στοιχείο ή υποστοιχείο οποιασδήποτε από τις ακόλουθες συσχετιζόμενες υποδιαστάσεις, ως εξής:

- α. οικονομική δραστηριότητα (για το στοιχείο «νομικό πρόσωπο» της διάστασης «είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου»·
- β. χαρακτηριστικά κινδύνου (για τη διάσταση «είδος ανοίγματος»· και
- γ. γεωγραφική περιοχή (για τη διάσταση «είδος ασφάλειας»).

Ο κατάλογος των στοιχείων, στο πλαίσιο κάθε υποδιάστασης συμπεριλαμβανομένης της ταξινόμησής τους, καθορίζεται στο τμήμα 6.

13. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 12, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να συνδυάζουν, εάν κρίνεται απαραίτητο, δύο στοιχεία από την υποδιάσταση «χαρακτηριστικό κινδύνου», υπό την προϋπόθεση ότι οι κίνδυνοι που προκύπτουν από το στοχευμένο υποσύνολο των ανοιγμάτων κατά τομέα είναι συστημικής σημασίας σύμφωνα με το τμήμα 5.

14. Παραδείγματα πιθανών συνδυασμών στοιχείων και υποστοιχείων των διαστάσεων και των υποδιαστάσεων που αναφέρονται στο εν λόγω τμήμα περιλαμβάνονται στο παράρτημα 2.

5. Κριτήρια για την αξιολόγηση της συστημικής σημασίας των κινδύνων που προκύπτουν από τα υποσύνολα των ανοιγμάτων κατά τομέα

15. Κατά τον προσδιορισμό ενός υποσυνόλου ανοιγμάτων κατά τομέα στα οποία οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εφαρμόσουν ένα ΑΑΣΚ, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να εξετάζουν εάν δικαιολογείται η ενεργοποίηση ενός ΑΑΣΚ κατά τομέα βάσει της συστημικής σημασίας των κινδύνων που προκύπτουν από το υποσύνολο ανοιγμάτων κατά τομέα τα οποία θέλουν να στοχεύσουν, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες πηγές από τις οποίες οι εν λόγω κίνδυνοι μπορούν να προκύψουν από άποψη εθνικής χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, και να αποφύγουν μια υπερβολικά αναλυτική εφαρμογή του ΑΑΣΚ ανά τομέα.
16. Για τους σκοπούς της παραγράφου 15, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να προβούν σε ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση της συστημικής σημασίας των κινδύνων που προκύπτουν από το υποσύνολο των ανοιγμάτων κατά τομέα, συμπεριλαμβανομένου, όπου ενδείκνυται, του καθορισμού ορίων σημαντικότητας.
17. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 16, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α. μέγεθος·
  - β. επικινδυνότητα και
  - γ. διασύνδεση.

5.1. Μέγεθος

18. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να εξετάζουν εάν το μέγεθος του στοχευμένου υποσυνόλου ανοιγμάτων κατά τομέα μπορεί να προκαλέσει σοβαρό κίνδυνο για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την πραγματική οικονομία σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος. Για τους σκοπούς αυτούς, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους το σχετικό μέγεθος του υποσυνόλου για τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, για τα συνολικά σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, για το συνολικό κεφάλαιο του εγχώριου τραπεζικού συστήματος και για το ΑΕΠ της εγχώριας οικονομίας. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν επίσης να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, άλλες εκτιμήσεις όπως η διάρθρωση της αγοράς για ορισμένα ανοίγματα.

5.2. Επικινδυνότητα

19. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να εξετάζουν εάν ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς και ρευστότητας του στοχευμένου υποσυνόλου ανοιγμάτων συσχετίζεται με το μέγεθος των ζημιών που προκύπτουν από το εν λόγω υποσύνολο. Πιθανές μετρήσεις της επικινδυνότητας μπορεί να λαμβάνουν υπόψη ποσοστά ιστορικών ζημιών/απομείωσης, εξελίξεις πιθανότητας αθέτησης/ζημίας λόγω αθέτησης, προσαρμογές αξίας και εξελίξεις στην αγορά. Μπορούν

επίσης να ληφθούν υπόψη δείκτες μελλοντικών εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών λόγω δυσμενών μακροοικονομικών εξελίξεων, δεδομένης της προληπτικής φύσης των μακροπροληπτικών αποθεμάτων ασφαλείας.

5.3. Διασύνδεση

20. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να εξετάζουν εάν άλλα υποσύνολα ανοίγματος ή παράγοντες της χρηματοπιστωτικής αγοράς εξαρτώνται άμεσα ή/και έμμεσα από το στοχευμένο υποσύνολο ανοιγμάτων κατά τομέα και εάν η επέλευση του κινδύνου στο στοχευμένο υποσύνολο θα μπορούσε να οδηγήσει σε αρνητικές άμεσες ή/και έμμεσες σημαντικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλα ανοίγματα ή σε παράγοντες της χρηματοπιστωτικής αγοράς.

6. Ταξινόμηση διαστάσεων και υποδιαστάσεων

21. Οι διαστάσεις και οι υποδιαστάσεις ενός υποσυνόλου τομεακών ανοιγμάτων που αναφέρονται στο τμήμα 4 πρέπει να περιλαμβάνουν τα στοιχεία που καθορίζονται στο παρόν τμήμα. Επισκόπηση των διαστάσεων και των συσχετισμένων υποδιαστάσεων και των στοιχείων τους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό ενός συγκεκριμένου υποσυνόλου μιας έκθεσης κατά τομέα σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1.

6.1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου

22. Η διάσταση «είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου» πρέπει να περιλαμβάνει δύο αλληλοαποκλειόμενα στοιχεία:

6.1.1. νομικό πρόσωπο· ή

6.1.2. φυσικό πρόσωπο.

23. Το στοιχείο «νομικό πρόσωπο» πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα υποστοιχεία:

6.1.1.1. μη χρηματοδοτικές εταιρείες·

6.1.1.2. χρηματοδοτικές εταιρείες· και

6.1.1.3. γενική κυβέρνηση.

6.1.α. Οικονομική δραστηριότητα

24. Η υποδιάσταση «οικονομική δραστηριότητα» πρέπει να περιλαμβάνει τις οικονομικές δραστηριότητες που προσδιορίζονται με αλφαβητικό κωδικό στο πρώτο επίπεδο (τμήματα) της κοινής στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αναθεώρηση 2 (NACE Rev. 2), όπως ορίζεται στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1893/2006.⁹

6.2. Είδος ανοίγματος

25. Η διάσταση «είδος ανοίγματος» πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

6.2.1. όλα τα ανοίγματα·

6.2.2. ανοίγματα λιανικής τραπεζικής· και

⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE–αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (ΕΕ L 393 της 30.12.2006, σ. 1).

6.2.3. ανοίγματα πλην των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής.

26. Μπορεί να εξεταστεί μια περαιτέρω ανάλυση μέσω των ακόλουθων μέσων, σύμφωνα με την ταξινόμηση που ορίζεται στα παραρτήματα II και IV του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής¹⁰:

α. στοιχεία εντός ισολογισμού:

- i. συμμετοχικοί τίτλοι,
- ii. χρεωστικοί τίτλοι, και
- iii. δάνεια και προκαταβολές.

β. στοιχεία εκτός ισολογισμού:

- iv. αναληφθείσες δανειακές υποχρεώσεις,
- v. δοθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, και
- vi. άλλες αναληφθείσες υποχρεώσεις.

27. Το μέσο «δάνεια και προκαταβολές» πρέπει να περιλαμβάνει την ακόλουθη ανάλυση:

- iii.a δάνεια FX· και
- iii.b καταναλωτική πίστη.

6.2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου

28. Η υποδιάσταση «χαρακτηριστικά κινδύνου» πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- 6.2.a.1. μη εξυπηρετούμενο·
- 6.2.a.2. συντελεστής στάθμισης κινδύνου·
- 6.2.a.3. δείκτης συνολικού χρέους προς EBITDA (μόνο για νομικά πρόσωπα)·
- 6.2.a.4. δείκτης δανείου προς αξία·
- 6.2.a.5. δείκτης δανείου προς εισόδημα (μόνο για φυσικά πρόσωπα)·
- 6.2.a.6. δείκτης χρέους προς εισόδημα (μόνο για φυσικά πρόσωπα)· και
- 6.2.a.7. δείκτης εξυπηρέτησης χρέους προς εισόδημα (μόνο για φυσικά πρόσωπα).

¹⁰ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 191 της 28.6.2014, σ. 1).

Τα στοιχεία 6.2.α.4 έως 6.2.α.7 πρέπει να ακολουθούν τις μεθόδους μέτρησης και υπολογισμού τους και τους ορισμούς που παρατίθενται στα παραρτήματα IV και V της σύστασης ΕΣΣΚ/2016/14 σχετικά με την κάλυψη κενών στα στοιχεία που αφορούν ακίνητα όπως τροποποιήθηκε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου της 21ης Μαρτίου 2019 (ESRB/2019/3).

Τα στοιχεία 6.2.α.1 έως 6.2.α.7 πρέπει να περιλαμβάνουν την ένδειξη ενός ορίου που πρέπει ή δεν πρέπει να ξεπεραστεί κατά τον προσδιορισμό ενός υποσυνόλου ανοιγμάτων.

6.3. Είδος ασφάλειας

29. Η διάσταση «είδος ασφάλειας»¹¹ πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα αλληλοαποκλειόμενα στοιχεία:

6.3.1. εγγυημένο/εξασφαλισμένο· και

6.3.2. μη εξασφαλισμένο.

30. Το στοιχείο «εγγυημένο/εξασφαλισμένο» πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα επιμέρους στοιχεία:

6.3.1.1. όλα τα είδη ασφάλειας·

6.3.1.2. εξασφαλισμένο με ακίνητο κατοικίας (RRE)·

6.3.1.3. εξασφαλισμένο με εμπορικό ακίνητο (CRE)· και

6.3.1.4. εξασφαλισμένο με ασφάλεια πλην ακίνητης περιουσίας.

6.3.α. Γεωγραφική περιοχή

31. Η υποδιάσταση «γεωγραφική περιοχή» πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία (εδαφικές μονάδες), σύμφωνα με την κοινή ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) που παρατίθεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003¹²:

6.3.α.1. Κράτος μέλος (εδαφική μονάδα επιπέδου NUTS 1¹³)·

6.3.α.2. περιφέρεια κράτους μέλους (εδαφική μονάδα επιπέδου NUTS 2)· και

6.3.α.3. υποπεριφέρεια ή πόλη των ως άνω εδαφικών μονάδων (εδαφική μονάδα επιπέδου NUTS 3).

¹¹ Για σκοπούς παρουσίασης, ο χαρακτηρισμός «μη εξασφαλισμένο» ταξινομείται ως είδος ασφάλειας.

¹² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154, της 26.6.2003, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.

¹³ Στις περιπτώσεις μεγαλύτερων κρατών μελών, το NUTS 1 δεν αναφέρεται σε ολόκληρο το κράτος μέλος αλλά σε περιφέρειές του. Επομένως, το εν λόγω επίπεδο διατηρείται ως στοιχείο παρόλο που για ορισμένα κράτη μέλη αυτό το επίπεδο δεν θα είναι σχετικό.

32. Κατά τον συνδυασμό ενός στοιχείου από την υποδιάσταση «γεωγραφική περιοχή» με ένα στοιχείο ή υποστοιχείο της διάστασης «είδος ασφάλειας», η υποδιάσταση «γεωγραφική περιοχή» πρέπει να νοείται ως εξής:
- α) όταν το άνοιγμα εξασφαλίζεται με ακίνητα κατοικίας ή εμπορικά ακίνητα, η υποδιάσταση αναφέρεται στη συγκεκριμένη τοποθεσία του ακινήτου (περιφέρεια, υποπεριφέρεια ή πόλη) εντός του κράτους μέλους ή σε όλα τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται στο εν λόγω κράτος μέλος·
  - β) όταν το άνοιγμα είναι εξασφαλισμένο με ασφάλεια πλην ακίνητης περιουσίας, η υποδιάσταση αναφέρεται, στην περίπτωση φυσικών προσώπων, στον τόπο κατοικίας του οφειλέτη ή του αντισυμβαλλομένου (περιφέρεια, υποπεριφέρεια ή πόλη) εντός του κράτους μέλους ή σε όλα τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται με ασφάλεια πλην ακίνητης περιουσίας στο εν λόγω κράτος μέλος και, στην περίπτωση νομικών προσώπων, στον συγκεκριμένο τόπο της καταστατικής έδρας του νομικού προσώπου (περιφέρεια, υποπεριφέρεια ή πόλη) εντός του κράτους μέλους·
  - γ) όταν το άνοιγμα είναι μη εξασφαλισμένο, η υποδιάσταση αναφέρεται, στην περίπτωση φυσικών προσώπων, στον συγκεκριμένο τόπο κατοικίας του οφειλέτη ή του αντισυμβαλλομένου (περιφέρεια, υποπεριφέρεια ή πόλη) εντός του κράτους μέλους ή σε όλα τα μη εξασφαλισμένα ανοίγματα στο εν λόγω κράτος μέλος και, στην περίπτωση νομικών προσώπων, στον συγκεκριμένο τόπο της καταστατικής έδρας του νομικού προσώπου (περιφέρεια, υποπεριφέρεια ή πόλη) εντός του κράτους μέλους.

7. Γενικές αρχές κατά τον προσδιορισμό ενός υποσυνόλου ανοιγμάτων κατά τομέα

33. Κατά τον προσδιορισμό ενός υποσυνόλου ανοιγμάτων κατά τομέα σύμφωνα με τα τμήματα 4 έως 6, η αρμόδια αρχή πρέπει να διασφαλίζει τη σωστή ισορροπία μεταξύ της αντιμετώπισης των μακροπροληπτικών ή συστημικών κινδύνων που προκύπτουν από το στοχευμένο υποσύνολο και των απρόβλεπτων συνεπειών της εφαρμογής ενός ΑΑΣΚ στο εν λόγω υποσύνολο.
34. Για τη διευκόλυνση του σωστού προσδιορισμού υποσυνόλων ανοιγμάτων κατά τομέα στα οποία δύναται να εφαρμοστεί ΑΑΣΚ, και ειδικότερα για την αποφυγή αλληλεπικαλύψεων και διπλού υπολογισμού κινδύνων, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να συνεργάζονται με άλλες αρμόδιες αρχές, όπου είναι διαφορετικές.

7.1. Αδικαιολόγητες αλληλεπιδράσεις με άλλα μέτρα μακροπροληπτικής πολιτικής

35. Για τους σκοπούς της παραγράφου 32, οι αρμόδιες αρχές πρέπει ειδικότερα:
- α. να διασφαλίζουν ότι οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζονται με την εφαρμογή ενός ΑΑΣΚ κατά τομέα που καθορίζεται σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προσδιορίζονται σαφώς και ενδεδειχώς·
  - β. να λαμβάνουν υπόψη και να προσδιορίζουν, όταν προτίθενται να εφαρμόσουν ΑΑΣΚ κατά τομέα, την αλληλεπίδραση με άλλα ενεργά μέτρα μακροπροληπτικής πολιτικής, προκειμένου να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη ενεργοποίηση του ΑΑΣΚ για κινδύνους που έχουν ήδη αντιμετωπιστεί από τα εν λόγω μέτρα μακροπροληπτικής πολιτικής·
  - γ. να αποφεύγουν αδικαιολόγητες αλληλεπιδράσεις που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ των ΑΑΣΚ εάν οι ίδιοι συστημικοί κίνδυνοι στοχεύονται από πολλαπλά ΑΑΣΚ (κατά τομέα ή/και ευρύτερα ΑΑΣΚ) ή όπου το ίδιο στοιχείο για τον προσδιορισμό ενός υποσυνόλου ανοιγμάτων κατά τομέα χρησιμοποιείται σε πολλαπλά ΑΑΣΚ κατά τομέα.

7.2. Αμοιβαιότητα

36. Κατά τον προσδιορισμό ενός κατάλληλου υποσυνόλου ανοιγμάτων κατά τομέα στο οποίο οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εφαρμόσουν ένα ΑΑΣΚ, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:
- α. Μια υπερβολικά λεπτομερής εφαρμογή του ΑΑΣΚ κατά τομέα θα αποθαρρύνει άλλες αρχές να ασκήσουν αμοιβαιότητα σύμφωνα με το άρθρο 134 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, εάν η εφαρμογή του μέτρου από τα ιδρύματα και η μεταγενέστερη παρακολούθηση από τις αρμόδιες αρχές είναι πιθανό να συνδέονται με υψηλό κόστος.
  - β. Κενά δεδομένων που προκύπτουν από μη εναρμονισμένους ορισμούς μπορούν να υφίστανται μεταξύ δικαιοδοσιών, οδηγώντας σε προκλήσεις όσον αφορά την

αμοιβαιότητα του μέτρου και συνεπώς την αποτελεσματικότητα του μέτρου. Για τη μείωση των εν λόγω κενών, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν προϋπάρχουσες πηγές δεδομένων.

37. Προκειμένου να καταστεί η αμοιβαιότητα όσο το δυνατόν πιο απλή για τις αρχές που την ασκούν, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εφαρμογής πρέπει να στοχεύουν στην παροχή όλων των πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένων των ορισμών και των σχετικών υπολογισμών) που θεωρούν σημαντικές και οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες σε άλλα κράτη μέλη, ώστε οι αρχές που ασκούν αμοιβαιότητα να μπορούν να αξιολογούν αν θα εφαρμόσουν το ποσοστό ΑΑΣΚ στη βάση της αμοιβαιότητας.
38. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να εξετάσουν τη σύσταση ΕΣΣΚ 2015/2 σχετικά με την αξιολόγηση των διασυνοριακών επιδράσεων των μέτρων μακροπροληπτικής πολιτικής και την εθελοντική εφαρμογή τους και να εφαρμόζουν στη βάση της αμοιβαιότητας, κατά περίπτωση, μέτρα ΑΑΣΚ που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη.

7.3. Δημοσιοποίηση

39. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να στοχεύουν στη δημοσιοποίηση τυχόν κανόνων ή γενικών κατευθύνσεων, συμπεριλαμβανομένων των ορίων σημαντικότητας που αναφέρονται στο τμήμα 5 των κατευθυντήριων γραμμών, κατά περίπτωση, που εκδίδονται για την εφαρμογή των διατάξεων που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, υπό την προϋπόθεση ότι η δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών δεν απειλεί τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Παράρτημα 1 – Κατάλογος διαστάσεων και υποδιαστάσεων που ισχύουν για κάθε υψηλού επιπέδου άνοιγμα κατά τομέα

(i) Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής που αφορούν φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητο κατοικίας	(ii) Ανοίγματα που αφορούν νομικά πρόσωπα, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με υποθήκες επί εμπορικού ακινήτου	(iii) Ανοίγματα που αφορούν νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων όσων αναφέρονται στην περίπτωση (ii)	(iv) Ανοίγματα που αφορούν φυσικά πρόσωπα, εξαιρουμένων όσων αναφέρονται στην περίπτωση (i)
1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου	1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου	1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου	1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου
i. Φυσικά πρόσωπα	i. Μη χρηματοδοτικές εταιρείες ii. Χρηματοδοτικές εταιρείες iii. Γενικές κυβερνήσεις	i. Μη χρηματοδοτικές εταιρείες ii. Χρηματοδοτικές εταιρείες iii. Γενικές κυβερνήσεις	i. Φυσικά πρόσωπα
	1.α. Οικονομική δραστηριότητα	1.α. Οικονομική δραστηριότητα	
	i. NACE A – S	i. NACE A – S	
2.Είδος ανοίγματος	2. Είδος ανοίγματος	2. Είδος ανοίγματος	2. Είδος ανοίγματος
i. Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής	i. Όλα τα ανοίγματα ii. Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής iii. Πλην ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής	i. Όλα τα ανοίγματα ii. Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής iii. Πλην ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής	i. Όλα τα ανοίγματα ii. Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής iii. Πλην ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής
<u>Ανά μέσο</u>	<u>Ανά μέσο</u>	<u>Ανά μέσο</u>	<u>Ανά μέσο</u>
i. Μέσα μετοχικού κεφαλαίου ii. Χρεωστικοί τίτλοι	i. Μέσα μετοχικού κεφαλαίου ii. Χρεωστικοί τίτλοι	i. Μέσα μετοχικού κεφαλαίου ii. Χρεωστικοί τίτλοι	i. Μέσα μετοχικού κεφαλαίου ii. Χρεωστικοί τίτλοι

(i) Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής που αφορούν φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητο κατοικίας	(ii) Ανοίγματα που αφορούν νομικά πρόσωπα, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με υποθήκες επί εμπορικού ακινήτου	(iii) Ανοίγματα που αφορούν νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων όσων αναφέρονται στην περίπτωση (ii)	(iv) Ανοίγματα που αφορούν φυσικά πρόσωπα, εξαιρουμένων όσων αναφέρονται στην περίπτωση (i)
<ul style="list-style-type: none"> iii. Δάνεια και προκαταβολές <ul style="list-style-type: none"> α. Δάνεια FX β. Καταναλωτική πίστη. iv. Αναληφθείσες δανειακές υποχρεώσεις v. Δοθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις vi. Άλλες αναληφθείσες υποχρεώσεις 	<ul style="list-style-type: none"> iii. Δάνεια και προκαταβολές <ul style="list-style-type: none"> α. Δάνεια FX iv. Αναληφθείσες δανειακές υποχρεώσεις v. Δοθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις vi. Άλλες αναληφθείσες υποχρεώσεις 	<ul style="list-style-type: none"> iii. Δάνεια και προκαταβολές <ul style="list-style-type: none"> α. Δάνεια FX iv. Αναληφθείσες δανειακές υποχρεώσεις v. Δοθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις vi. Άλλες αναληφθείσες υποχρεώσεις 	<ul style="list-style-type: none"> iii. Δάνεια και προκαταβολές <ul style="list-style-type: none"> α. Δάνεια FX β. Καταναλωτική πίστη. iv. Αναληφθείσες δανειακές υποχρεώσεις v. Δοθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις vi. Άλλες αναληφθείσες υποχρεώσεις
<p>2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Μη εξυπηρετούμενο ii. Συντελεστής στάθμισης κινδύνου iii. Δείκτης δανείου προς αξία iv. Δείκτης δανείου προς εισόδημα v. Δείκτης χρέους προς εισόδημα vi. Δείκτης εξυπηρέτησης χρέους προς εισόδημα 	<p>2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Μη εξυπηρετούμενο ii. Συντελεστής στάθμισης κινδύνου iii. Δείκτης δανείου προς αξία iv. Δείκτης χρέους προς EBITDA 	<p>2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Μη εξυπηρετούμενο ii. Συντελεστής στάθμισης κινδύνου iii. Δείκτης δανείου προς αξία iv. Δείκτης χρέους προς EBITDA 	<p>2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Μη εξυπηρετούμενο ii. Συντελεστής στάθμισης κινδύνου iii. Δείκτης δανείου προς αξία iv. Δείκτης δανείου προς εισόδημα v. Δείκτης χρέους προς εισόδημα vi. Δείκτης εξυπηρέτησης χρέους προς εισόδημα
<p>3. Είδος ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Εξασφαλισμένο με ακίνητο κατοικίας 	<p>3. Είδος ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> ii. Εξασφαλισμένο με εμπορικό ακίνητο 	<p>3. Είδος ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Εξασφαλισμένο με ακίνητο κατοικίας iv. Εξασφαλισμένα με ασφάλεια πλην ακίνητης περιουσίας v. Μη εξασφαλισμένο 	<p>3. Είδος ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Όλα τα είδη ασφάλειας ii. Εξασφαλισμένο με ακίνητο κατοικίας iii. Εξασφαλισμένο με εμπορικό ακίνητο iv. Εξασφαλισμένα με ασφάλεια πλην ακίνητης περιουσίας v. Μη εξασφαλισμένο

(i) Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής που αφορούν φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητο κατοικίας

(ii) Ανοίγματα που αφορούν νομικά πρόσωπα, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με υποθήκες επί εμπορικού ακινήτου

(iii) Ανοίγματα που αφορούν νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων όσων αναφέρονται στην περίπτωση (ii)

(iv) Ανοίγματα που αφορούν φυσικά πρόσωπα, εξαιρουμένων όσων αναφέρονται στην περίπτωση (i)

3.α. Γεωγραφική περιοχή

- i. Χώρα (Επίπεδο NUTS 1)
- ii. Περιφέρεια (Επίπεδο NUTS 2)
- iii. Πόλη (Επίπεδο NUTS 3)

3.α. Γεωγραφική περιοχή

- i. Χώρα (Επίπεδο NUTS 1)
- ii. Περιφέρεια (Επίπεδο NUTS 2)
- iii. Πόλη (Επίπεδο NUTS 3)

3.α. Γεωγραφική περιοχή

- i. Χώρα (Επίπεδο NUTS 1)
- ii. Περιφέρεια (Επίπεδο NUTS 2)
- iii. Πόλη (Επίπεδο NUTS 3)

3.α. Γεωγραφική περιοχή

- i. Χώρα (Επίπεδο NUTS 1)
  - ii. Περιφέρεια (Επίπεδο NUTS 2)
  - iii. Πόλη (Επίπεδο NUTS 3)
-

Παράρτημα 2 – Παραδείγματα εφαρμογής των κριτηρίων για τον προσδιορισμό των υποσυνόλων ανοιγμάτων κατά τομέα

---

40. Έξι παραδείγματα μπορούν να περιγράψουν την εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό των υποσυνόλων των ανοιγμάτων κατά τομέα που ορίζονται στο τμήμα 4 των κατευθυντήριων γραμμών. Όλα τα παραδείγματα υποθέτουν ότι το υποσύνολο είναι συστημικής σημασίας σύμφωνα με το τμήμα 5 των κατευθυντήριων γραμμών.
41. Παράδειγμα 1: έστω μια χώρα Χ, όπου οι μετοχές καταναλωτικής πίστης αντιπροσωπεύουν το 25% του συνόλου των δανείων. Το ποσοστό αυτό έχει αυξηθεί με ταχύ ρυθμό τα τελευταία έτη (συμπεριφορά αναζήτησης αποδόσεων σε περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων) κυρίως λόγω των χαμηλών περιθωρίων σε εξασφαλισμένα δάνεια και της χαλάρωσης των όρων δανειοδότησης. Όταν η χώρα Χ εισέλθει σε περίοδο ύφεσης, το οικονομικό περιβάλλον θα μπορούσε να προκαλέσει μεγάλη αύξηση των περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής οφειλών/οφειλών σε καθυστέρηση στα χαρτοφυλάκια καταναλωτικών δανείων. Σε αυτή την περίπτωση, η αρμόδια αρχή θα μπορούσε κατά την ανοδική φάση του κύκλου να εφαρμόσει ένα ΑΑΣΚ κατά τομέα σύμφωνα με το ακόλουθο υποσύνολο:
1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου = Φυσικά πρόσωπα
  2. Είδος ανοίγματος = Όλα τα ανοίγματα που υπάγονται στην καταναλωτική πίστη
  3. Είδος ασφάλειας = Μη εξασφαλισμένο
- Αυτό είναι ένα υποσύνολο της τέταρτης κατηγορίας ανοιγμάτων κατά τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ (ΟΚΑ V).
42. Παράδειγμα 2: έστω μια χώρα Υ, όπου το 70% των ενυπόθηκων δανείων στον τομέα των ακινήτων κατοικίας (RRE) συγκεντρώνεται στην πρωτεύουσά της. Η αγορά ακινήτων στην πρωτεύουσα είναι υπερτιμημένη (σε αντίθεση με την επαρχία) σύμφωνα με εθνικές και διεθνείς

μελέτες. Ταυτόχρονα, τα χαμηλά επιτόκια έχουν αυξήσει σημαντικά το χρέος των νοικοκυριών στη χώρα Υ. Σε αυτή την περίπτωση, η αρμόδια αρχή θα μπορούσε να εφαρμόσει ένα ΑΑΣΚ κατά τομέα σύμφωνα με το ακόλουθο υποσύνολο:

1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου = Φυσικά πρόσωπα
2. Είδος ανοίγματος = Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής
  - 2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου = Δείκτης δανείου προς αξία > 60 % και Δείκτης χρέους προς εισόδημα > 4
3. Είδος ασφάλειας = ακίνητο κατοικίας
  - 3.α. Γεωγραφία = Πρωτεύουσα

Αυτό είναι ένα υποσύνολο της πρώτης κατηγορίας ανοιγμάτων κατά τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της ΟΚΑ V.

43. Παράδειγμα 3: έστω μια χώρα Z, όπου το 20% του συνολικού δανεισμού που εξασφαλίζεται από ακίνητη περιουσία ανήκει στον εγχώριο αγροτικό τομέα. Το συνολικό απόθεμα δανεισμού που εξασφαλίζεται από ακίνητα αγαθά στη χώρα Z αντιπροσωπεύει ποσοστό μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της χώρας. Σε αυτή τη χώρα, ο αγροτικός τομέας δεν είναι κερδοφόρος. Τα περισσότερα ανοίγματα στον εν λόγω τομέα αποδίδονται σε υπερχρεωμένους οφειλέτες που είναι ταυτόχρονα ιδιαίτερα ευαίσθητοι στις αυξήσεις επιτοκίων. Για τη χώρα Z, το εν λόγω υποσύνολο ανοιγμάτων ενέχει συστημικό κίνδυνο. Η αρμόδια αρχή θα μπορούσε να εφαρμόσει ένα ΑΑΣΚ κατά τομέα σύμφωνα με το ακόλουθο υποσύνολο:

1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου = Μη χρηματοδοτικές εταιρείες
  - 1.α. Οικονομική δραστηριότητα = NACE A
2. Είδος ανοίγματος = Όλα τα ανοίγματα στο πλαίσιο δανείων και προκαταβολών
  - 2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου = Δείκτης χρέους προς EBITDA > 4
3. Είδος ασφάλειας = εμπορικό ακίνητο

Αυτό είναι ένα υποσύνολο της δεύτερης κατηγορίας ανοιγμάτων κατά τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της ΟΚΑ V.

44. Παράδειγμα 4: έστω μια χώρα W, όπου οι συνολικές ανεξόφλητες οφειλές των εταιρικών ομολόγων ανέρχονται σε 500 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 20% του ΑΕΠ της χώρας. Σχεδόν το 50% των εν λόγω ομολόγων βρίσκεται στην κατοχή του εγχώριου τραπεζικού τομέα. Λόγω του περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων επί σειρά ετών, το μερίδιο στους τραπεζικούς ισολογισμούς εταιρικών ομολόγων στο κατώτατο επίπεδο επενδυτικού βαθμού αυξήθηκε από 10% σε 40%. Σε περίπτωση ύφεσης, οι απώλειες από τις εν λόγω συμμετοχές θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν τον εγχώριο τραπεζικό τομέα. Η αρμόδια αρχή θα μπορούσε να εφαρμόσει ένα ΑΑΣΚ κατά τομέα σύμφωνα με το ακόλουθο υποσύνολο:

1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου = Μη χρηματοδοτικές εταιρείες
2. Είδος ανοίγματος = Όλα τα ανοίγματα στο πλαίσιο χρεωστικών τίτλων
3. Είδος ασφάλειας = Μη εξασφαλισμένο

Αυτό είναι ένα υποσύνολο της τρίτης κατηγορίας ανοιγμάτων κατά τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της ΟΚΑ V.

45. Παράδειγμα 5: έστω μια χώρα P, όπου το χρέος των νοικοκυριών είναι σχετικά υψηλό και οι ευπάθειες στην αγορά ακινήτων είναι σημαντικές. Επιπλέον, η χώρα P χαρακτηρίζεται από μεγάλο μερίδιο τραπεζών που χρησιμοποιούν μοντέλα εσωτερικής αξιολόγησης (IRB). Το μερίδιο των ενυπόθηκων δανείων στον τομέα των ακινήτων κατοικίας είναι σημαντικό σε επίπεδο χώρας, ενώ οι μέσοι συντελεστές στάθμισης κινδύνου είναι χαμηλότεροι από εκείνους των ομολόγων της ΕΕ. Σε αυτήν την περίπτωση, η αρμόδια αρχή θα μπορούσε να εφαρμόσει ένα ΑΑΣΚ κατά τομέα σύμφωνα με το ακόλουθο υποσύνολο:

1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου = Φυσικά πρόσωπα
2. Είδος ανοίγματος = Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής
  - 2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου = (Μέση) στάθμιση κινδύνου < 20 %

3. Είδος ασφάλειας = ακίνητο κατοικίας

Αυτό είναι ένα υποσύνολο της πρώτης κατηγορίας ανοιγμάτων κατά τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της ΟΚΑ V.

46. Παράδειγμα 6: έστω μια χώρα Q, όπου ο τραπεζικός τομέας χαρακτηρίζεται από ισολογισμό με χαμηλή πιστωτική διαβάθμιση. Σε αυτή τη χώρα, τα επιτόκια παρέμειναν χαμηλά για πολλά έτη, δημιουργώντας διαρθρωτικές ευπάθειες. Σε περίπτωση αύξησης των επιτοκίων στο μέλλον, ο κίνδυνος εκ νέου αύξησης μη εξυπηρετούμενων δανείων θα μπορούσε να δημιουργήσει σοβαρούς συστημικούς κινδύνους για τη χώρα Q. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή θα μπορούσε για προληπτικούς λόγους να εφαρμόσει ένα ΑΑΣΚ κατά τομέα σύμφωνα με το ακόλουθο υποσύνολο:

1. Είδος οφειλέτη ή τομέας αντισυμβαλλομένου = Μη χρηματοδοτικές εταιρείες

2. Είδος ανοίγματος = Όλα τα ανοίγματα

2.α. Χαρακτηριστικά κινδύνου = Μη εξυπηρετούμενο (δείκτης) > 5 %

3. Είδος ασφάλειας = εμπορικό ακίνητο

Αυτό είναι ένα υποσύνολο της δεύτερης κατηγορίας ανοιγμάτων κατά τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 133 παράγραφος 5 στοιχείο β) της ΟΚΑ V.